

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ SZAKMA

1. A szakma alapadatai

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Szociális
- 1.2 A szakma megnevezése: Kisgyermekgondozó, -nevelő
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0922 22 02
- 1.4 A szakma szakmairányai: -
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Szociális
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: -
- 1.9 Szakmai oktatás (ágazati alapoktatás és szakirányú oktatás együttes) foglalkozásainak száma (egybefüggő szakmai gyakorlat nélkül):
  - 1.9.1 Tanulói jogviszonyban: 5 éves technikumi oktatásban legalább 2100 óra megtartott foglalkozás (közismereti tartalom nélkül), 2 éves kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben legalább 2100 óra megtartott foglalkozás.
  - 1.9.2 Felnőttképzési jogviszonyban: az 1.9.1 pont alapján az adott iskola szakmai programjában felnőttképzési jogviszonyban folyó oktatásra meghatározott foglalkozásszám, amelynek 1/4-e kötelezően ágazati alapoktatásra fordítandó.
- 1.10 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: 200 óra, Kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben: 200 óra

A szakmai oktatás teljes időtartama tanulói és felnőttképzési jogviszonyban egyaránt az 1.9 és 1.10 pontok alatti oktatási idők összege.

2. A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírása

A kisgyermekgondozó, -nevelő a 0-3 éves korú gyermekek nevelését – gondozását az erre a korosztályra szakosodott gyermekintézményekben önállóan végzi. Nevelő-gondozó munkáját a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjára és az intézménye Szakmai Programjára alapozza. Felelősséget vállal a rábízott kisgyermekekért, a nevelés folyamatában hozott döntéseiért és nevelői tevékenységének következményeiért. A nevelésben partnerként támogatja a szülőt. Empátiával képes fordulni a gyermekekhez és családjaikhoz, szakmai felkészültsége alapján, kongruensen tudja a családok felé közvetíteni a szakmai ismereteit. Egészséges életmódra nevel. Fejleszti a társas kompetenciákat, csoportnormákat. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élményeket, viselkedési és helyzetmegoldási mintákat nyújt, az önálló próbálkozást és a kreativitást támogatja. Fejlődési és magatartászavarok észlelése esetén bevonja a megfelelő szakembereket. A gyermek fejlődésének rögzítésére digitálisan, esetenként manuálisan dokumentációt vezet.

3. A szakmához rendelt legjellemzőbb FEOR szám

Szakma megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Kisgyermekgondozó, -nevelő	2432	Csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvodapedagógus

4. A szakképzésbe történő belépés feltételei

4.1 Iskolai előképzettség:

Alapfokú iskolai végzettség

4.2 Alkalmassági követelmények

4.2.1 Foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges

4.2.2 Pályaalkalmassági vizsgálat a szakirányú oktatás megkezdése előtt: szükséges

5. A szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek

5.1 Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra

Oktatótermi/csoportfoglalkozáshoz alkalmas eszközök, szolgáltatások

- digitális-, okos-, interaktív (smart)-, flipchart tábla
- audiovizuális eszközök (állókép-, diavetítő, epizskóp, mozgókép-, film vetítők, CD-, DVD lejátszó, rádió)
- asztali számítógép, laptop (web 1.0, 2.0), tablet, projektor
- internet szolgáltatás, tv (központi, zártláncú),

Elsősegélynyújtáshoz alkalmas eszközök: (Tanműhelyben kialakított demonstrációs terem)

- gyorstapasz
- gyorskötöző-, kötözőpólya, vágott mull-lap (kicsi, nagy, közepes)
- kötözőkendő
- kompressziós pólya
- rögzítő pólya
- háromszögekendő
- alumínium bevonatú elsősegély takaró
- hajlított elsősegélyolló
- fertőtlenítő oldat/spray
- egyszer használatos kesztyű
- kéztisztító (folyékony)
- defibrillátor
- sebimitáló
- ambuláns

Alapápolás és a gondozás eszközei: (Tanműhelyben kialakított helyiség(ek))

- konyhabútor, mikrohullámú sütő
- edénykészlet (lapos-, mély-, kistányér felnőtt/gyermek részére, speciális pl. öntapadós tányérok)
- az étkezéshez szükséges egyéni tálcás rendszer bemutatásának eszközei
- étkészlet (kanál, villa, kés, kiskanalak felnőtt/gyermek méretben, speciális kanalak)
- pohárkészlet (normál, mércézett), szívószál, betegítő pohár, csésze-, pohártartó
- szalvéta és szalvétatartó
- tálca
- kancsó
- konyhatechnikai eszközök: pépesítésre alkalmas eszköz (aprító, daráló, passzírozó, turmixgép)

- papírtörő, egyszer használatos terítő
- háztartási tisztító-, takarítószer (mosogató, felmosó, súroló-, fertőtlenítőszer, szivacs, törő-, takarítókendők, súrolókefe, vödör, seprő, lapát stb.) papírtörő, fertőtlenítő törőkendő
- pedálos szemeteskuka
- fürdőszoba, fürdőkádra illeszthető-, zuhanyzóban használható fürdetőszék, gurulós fürdetőszék
- manikűr-, pedikűrkészlet (körömcsipesz, köröm-, pedikűr olló), hajmosó sapka, körömkefe
- nylon köpeny, védőruha
- ágynemű (nagy-, kispárna, pléd, paplan)
- háztartási textíliák: (nagy- és harántlepedő, kis- és nagypárna-, paplanhuzat, vízhatlan és légáteresztő ágynemű- és matrachuzatok, ág- és matracsvédő lepedő), textília borogatáshoz, egyszer használatos és hagyományos mosdókesztyű, törölköző
- egyszer használatos betegápolási eszközök
- hálóing/pizsama, köntös
- papucs
- egyszer használatos kesztyű, szájmászka
- prevenció és betegkényelmi eszközök: sarok- és könyökgyűrű, lábtámasz stb.
- házi patika, gyógyszeres szekrény/gyógyszertároló-, adagolók, gyógyszerek, bőrfertőtlenítő, tápláló- és illóolajok, intelligens és hagyományos kötszerek
- eszközfertőtlenítő szerek
- felkaros automata RR mérő, lázmérő, inhaláló készülék, gyóglámpák (infra, polarizált, fényterápiás eszközök)
- vizeletvizsgáló tesztcsíkok, vizeletgyűjtő zsák, inkontinencia betét (különbéle), egyéb eszközök az inkontinens beteg ellátásához
- emésztőrendszeri gyorsesztek, anus-prea tartály
- vércukor monitorozásához és az inzulin beadásához szükséges eszközök (vércukor mérő eszköz, tesztcsík, PEN, egyszer használatos fecskendő, tű)
- hely-, helyzetváltoztatás eszközei (ékpárna, bot, támbot, járókeret, kerekesszék, rollátor, kapaszkodók)
- életminőséget javító, segítő eszközök: kézhosszabbító, ágytálca, bútomagyasító
- decubitust megelőző és kialakult decubitus esetén használatos eszközök

Foglalkoztatás és az aktivitás eszközei (Tanműhelyben kialakított helyiség(ek))

- audiovizuális eszközök (TV, video, DVD, PC, projektor, vetítővászon, CD lejátszó, kamera, rádió)
- író-, rajz-, filctollak, flipchart tábla, papír
- kül- és beltéri társasjátékok
- textil kézimunka eszközei (szabásminták, szabóolló, textil, filc, tű, kötőtű, horgolótű, fonál stb.) egyéb anyagfélésekkel végzett kézműves foglalkozások eszközei (pl.: papír, karton, festék, ecset, színes ceruza, olló, ragasztó stb.)
- kül- és beltéri sporteszközök

5.2 Eszközjegyzék szakirányú oktatásra

Állóeszközök

● 2 db csecsemőágy matraccal	● 8 db gyermekszék
● 2 db gyermekágy matraccal	● 1 db karosszék
● 2 db pólázó	● 1 db kisgyermeknevelői asztal
● 2 db nyitott játékpole	● 1 db csecsemőmérleg
● 1 db gyógyszereszekrény	● 1 db mérlegasztal
● 1 db tálalószekrény	● 1 db személymérleg
● 2 db gyermekasztal	● 1 db hossz mérő

- 1 db magasságmérő
- 2 db csecsemőfürdőkád, állvány-nyal

- 4 db hőmérő
- 4 db demonstrációs csecsemőbaba

Textíliák

Textíliák – csecsemőágyhoz:

- 4 db matrachuzat
- 4 db lepedő
- 4 db takaróhuzat
- 4 db pléd

Egyéb textília:

- 4 db angol pólya
- 4 db hálósák
- 4 db body
- 4 db rugdalózó
- 4 db bébisapka nyári
- 4 db bébisapka téli
- 3 db kocsikabát
- 3 db levegőztető zsák
- 4 db kesztyű, sál
- 4 db kötött cipő
- 4 pár zokni
- 30 db textilpelenka

- 4 db fürdőlepedő
- 4 db fürdőkesztyű
- 4 db törölköző
- 8 db előke (textil)
- 4 db asztalterítő

Gyermekágyhoz:

- 4 db matrachuzat
- 4 db lepedő
- 4 db pléd
- 4 db huzat

Tisztálkodási-gondozási eszközök és szerek

- 2 db badella (lengőfedeles)
- 2 db badella (pedálos)
- 4 db kancsó, mércézett
- 2 db szappantartó
- 4 db fésű
- 2 db hajkefe
- 2 db körömvágó olló
- 2 db talkum szóró
- 2 db szobahőmérő

- 2 db vízhőmérő
- 2 db vattatartó
- vesetál
- baba- törölkendő
- tálca
- szappan
- sampon
- krém
- tálkák

Az étkezés eszközei

- 4 db tápszeres üveg
- 8 db mércés üvegpohár
- 4 db kancsó
- 8 db mokaáskanál
- 8 db teáskanál
- 8 db gyermekkanál
- 8 db evőkanál
- 3 db merőkanál
- 8 db durit vagy presszós pohár (150 ml.)
- 2 db szeletelő kés

- 8 db porcelán étkezéslet (gyermek)
- 8 db gyermek üveg kompótos tálka
- 3 db rozsdamentes tál (20 cm), 2 db rozsdamentes tál fedővel (1,2 liter)
- 6 db tálca
- 2 db szalvétatartó, szalvéta
- kanáltartó
- szendvics csipesz

Játékeszközök

- a különböző életkoroknak pedagógiai és higiéniai szempontból megfelelő játékok
- játékok finommozgások fejlesztéséhez
- játékok nagymozgások fejlesztéséhez

- utánzó, szerepjáték játékeszközei
- a különböző életkoroknak megfelelő gyermekkönyvek
- ütős, húros és fúvós gyermekhangszerek
- bábok, paraván
- alkotó tevékenység eszközei (gyöngy, textil, filc, fonal, gyurma, karton, festék, színes ceruza, olló, ragasztó stb.)

Egyéb eszközök

- 2 db tűzoltó készülék
- tanterem elmozdítható asztalokkal
- tankönyvlista szerinti tankönyvek
- felszerelt számítástechnika terem
- internet hozzáférés
- projektor
- laptop
- TV
- DVD
- Video

6. Kimeneti követelmények

6.1 Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

A szociális, gyermekjóléti alap-és gyermekvédelmi szakellátások különböző intézményeiben kompetenciájának megfelelő esetekben önállóan, és/vagy felsőfokú végzettségű szakember irányításával képes a segítségre szoruló egyén/család/csoport/közösség életvitelét támogató segítséget nyújtani. Tanulmányai alapján az egyéni, csoportos és a közösségi térben fellépő működési mechanizmusokat felismerve az indokolt és szükséges segítségnyújtási formára javaslatot tesz, a végrehajtásban önállóan vagy felsőfokú végzettségű szakember irányításával tevékenyen közreműködik. Krízis-, rendkívüli és katasztrófa helyzetben a szükséges beavatkozásokban utasítás szerint, kompetenciájának megfelelően részt vesz. Ismeri és ellátja a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások adminisztrációs feladatait. Munkájában a mindenkori jogszabályokban, szabályozókban, protokollokban, módszertani útmutatókban, illetve a szociális munka etikai kódexében előírtakat követve tevékenykedik. Legalább egy idegen nyelven alapvető fogalmakat megért, alapvető köznyelvi kommunikációt folytat. Munkájában nagy gondot fordít a prevenciós munkára, ehhez kapcsolódóan ismeretterjesztő előadásokat, foglalkozásokat szervez infokommunikációs és digitális eszközök segítségével.

6.2 Ágazati alapoktatás szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Kapcsolatot tart és együttműködik a szociális és/vagy gyermekvédelmi ápolás, gondozás, szervezés, tervezés folyamatában az érintett szakemberekkel, ellátottakkal, gondozottakkal és	Ismeri a humán szolgáltatások rendszerét, a kapcsolatfelvételt, a kapcsolatfenntartás és kapcsolatlézés lehetőségeit.	Törekszik az érzelmi stabilitása megtartására és a kiegyensúlyozott munkavégzésre.	Szakmai segítséggel kiválasztja az ellátottak és gondozottak érdekében a legmegfelelőbb együttműködési formát.

	családtagjaikkal.			
2	Útmutatás alapján az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, alkotó tevékenységéhez felhasználható (szemléltető, fejlesztő, rekreációs) eszközöket készít, előkészít és használ.	Ismeri az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, fejlesztéséhez, rekreációjához felhasználható (szemléltető, fejlesztő) eszközöket, a csoportdinamikai jellemzőket.	Empátiával fordul az ellátottak és gondozottak, valamint családtagjaik felé. Egyes eszközök beszerzésénél és felhasználásánál figyelembe veszi a fenntarthatósági szempontokat.	Felelős az erőforrások hatékony felhasználásáért, figyelembe veszi az anyagi, személyi és tárgyi erőforrásokat a foglalkozások előkészítésében és megtartásában.
3.	Szakmai irányítás mellett a jogszabályok és a módszertani útmutatók alapján szakmai (adat- és információ-rögzítési, elemzési, tervezési) dokumentációkat készít papír alapon és elektronikusan.	Ismeri a szakmai dokumentációk (pl. sablonok, nyomtatványok, elemzési, fejlődést követő és tervezési dokumentumok) készítésének, kitöltésének formai és tartalmi követelményeit.	Törekszik a feladat megértésére, határidőre történő elkészítésére, motivált a végrehajtására, értékelve és mérlegelve, kritikusan kezeli és használja az információforrásokat. Törekszik arra, hogy tájékozódjon az egyes technológiák és eszközök hatékonyságának jellemzőiről, energiafogyasztásukról, környezeti hatásukról. Fontosnak tartja ezen jellemzők ismeretét.	Az adminisztrációs feladatokat önállóan, felelősséggel, a határidők betartásával végzi, önellenőrzéssel értékeli saját munkáját.
4	A munkavégzés során alkalmazza a munka- és balesetvédelmi, (köz) egészségügyi, valamint a tűzvédelmi és környezetvédelmi előírásokat. Szükség szerint elsősegélyben részesíti a rászorulókat.	Ismeri a munka- és balesetvédelmi, a tűzvédelmi és környezetvédelmi, valamint az elsősegély és közegészségügyi előírásokat.	A munkavégzése során a munka- és balesetvédelmi, (köz) egészségügyi, valamint a tűzvédelmi és környezetvédelmi előírásokat, szabályokat betartja.	Munkára képes és alkalmas állapotban, szabálykövető módon vesz részt a munkavégzésben. Felelősséget vállal a veszélyhelyzet megoldásában.
5	A tanulmányai és a munkavégzés során a birtokába került személyes adatokat a jogszabályok és a	A személyes adatok védelmével kapcsolatos adatvédelmi és adatbiztonsági	Tiszteletben tartja az állampolgári jogokat, a védelem alá eső adatok, információk birtokosaként elköte-	Felelős munkavégzése során és a magánéletében a tudomására jutott adatok, informá-

	szociális munka etikai kódexe vonatkozó pontjainak megfelelően kezeli, a gondozással kapcsolatos titoktartási kötelezettségeket betartja.	szabályokat ismeri, a jogszabályban foglalt titoktartási kötelezettségeinek eleget tesz.	lezett azok megőrzése iránt. Alkalmazza az "integritás és bizalmas jelleg" alapelvet.	ciók megőrzéséért és kezeléséért.
6	Felismeri a különböző életkorok élettani, fejlődéslélektani sajátosságait és a fejlődésben jelentkező elmaradásokat, akadályozottságokat.	Ismeri a különböző életkorok élettani, fejlődéslélektani jellemzőit, egészségügyi rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.	Kész a közös munkára, másokkal megosztja szakmai elméleti és gyakorlati tudását, felhalmozott tapasztalatait.	Felelős az ellátottak és a gondozottak életkori, mentális állapota és fejlettségi szintje szerinti ellátás, gondozás megválasztásáért, az alkalmazott beavatkozásokért.
7	Felismeri és azonosítja a személyeket és csoportokat veszélyeztető helyzeteket, ezeket jelzi közvetlen felettesének.	Ismeri a krízis, krízisintervenció fogalmát és a konfliktuskezelés módszereit.	Keresi az együttműködés lehetőségét, és felismeri a helyzetből fakadó szerepét.	Maradéktalanul betartja a szociális munka etikai kódexét, viselkedéskultúrájával azt képviseli.
8	Érthetően kommunikálja a kreatív javaslatait az ellátás / gondozás kapcsán, ötleteit megosztja munkatársaival.	Ismeri a kommunikáció és közlés alapvető formáit személyes és online kommunikációban.	Véleményét, szakmai álláspontját felelősséggel képviseli.	Egyéni és team munkában a saját kompetenciahatárainak figyelembevételével végzi feladatait.
9	Az eltérő szituációkban adekvátan használja a verbális és nonverbális kommunikációs csatornákat.	Ismeri a kommunikációs alapelveket, a legfontosabb alapfogalmakat, a kommunikáció működését, folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzet-típusait, a kommunikációs stílusokat és az asszertív kommunikációs eszközöket.	Nyitott arra, hogy kommunikációs képességeit folyamatosan fejlessze. Asszertív módon kommunikál.	Az ellátottak, gondozottak egészségi, életkori és mentális állapotát figyelembe véve kommunikál, meggyőződik a kommunikációs sikerességéről.

10	Legalább egy idegen nyelven alapvető fogalmakat megért, egyszerűbb kérdésekre válaszol, képes munkakörének legfontosabb idegen nyelvi szakmai kifejezéseit azonosítani.	Ismeri legalább egy idegen nyelv alapvető szakmai kommunikációs formuláit. Alapvető szókinccsel, nyelvtani tudással rendelkezik.	Nyitott, érdeklődő az adott nyelv alapismerteteinek elsajátítása iránt.	Egészségügyi dokumentáció értelmezésében és a saját tevékenysége dokumentálásában az orvosi latin szakkifejezéseket megfelelően használja.
11	Megérti és alkalmazza a szakmai feladatok ellátásához kapcsolódó utasításokat és iránymutatásokat.	Ismeri a szakmájához kapcsolódó alapvető szakmai feladatok ellátásához kapcsolódó utasításokat és iránymutatásokat.	Nyitott a személyiségfejlesztésre. Szakmailag elhivatott, magatartása szabálykövető.	Az irányadó szociális ágazati és intézményi iránymutatások szerint végzi saját tevékenységét.
12	A saját és az ellátottak / gondozottak érdekeit munkavégzése során képviseli. Alkalmazza az érdekérvényesítés módszereit.	Ismeri a szakmai érdekképviselő szintjeit és fórumait. Ismeri az alapvető emberi, gyermeki ellátói- és betegjogokat. Ismeri az érdekérvényesítés módszereit.	Elhivatott az emberi jogok védelmére és azok érvényesítésére.	Önállóan felismeri a jogsérelmet, kompetenciájába tartozóan teszi meg javaslatait a sérelem megszüntetésére.
13	Megérti és alkalmazza az énvédelmi technikákat és módszereket. Jelzést ad, segítséget kér szakmai érintettsége esetén.	Ismeri az énvédő mechanizmusokat, a rekreációs technikákat és módszereket. Rendelkezik alapvető önismerettel, reális önképpel.	Nyitott önmaga megismerésére. Fogékony a személyiség-típusok azonosítására.	Képes az önálló személyiségfejlődésre az elsajátított módszerek és technikák alapján. Lelki egészsége karbantartására különböző rekreációs technikákat alkalmaz és gyakorol.
14	Alapvető digitális kompetenciái és információkezelési képessége alapján táblázatokat használ, szövegeket szerkeszt, levelez. Konstruktívan és tudatosan használja az online kommunikációt.	Ismeri az online kommunikációs eszközöket, formákat és módszereket, tisztában van az etikus médiahasználat szabályaival.	Törekszik a mindennapi munkája során használt informatikai eszközöket kezelni, alkalmazni, beállítani. A jelentkező problémákat közvetlen felettesének jelzi.	Munkája során betartja az etikus médiahasználat szabályait, eszerint jár el. Betartja az adatkezelési szabályokat.

	kációs eszközöket, csatornákat.			
15	Szakmai dokumentációkat, szabályozókat, protokollokat értelmez és használ munkavégzése során.	Átlátja az alapvető szociális, gyermekjóléti- és gyermekvédelmi ellátási formákat.	Elsődlegesnek tartja az ellátottak szükségleteinek kielégítését.	Betartja a szakmai előírásokat, naprakészen, pontosan vezeti az előírt dokumentációkat.
16	Digitális kompetenciái birtokában az online térben is tájékozódva képes az önképzésre.	Ismeri a folyamatos képzés, továbbképzés lehetőségeit, az élethosszig tanulás célját.	Nyitott és fogékony a szakmai és a környezetében zajló változásokra.	Másokkal együttműködve járul hozzá a szakma, az intézmény fejlődéséhez.
17	Azonosítja az életmód átalakulásával kapcsolatos kockázatokat és dilemmákat.	Társadalomismereti, szociológiai ismeretei alapján egyének, családok, közösségek működésében a különböző életmódok hatásait ismeri.	Nyitott a különböző élethelyzetek, életformák megismerésére, tiszteletére.	Felelősséget vállal a segítő tevékenység során végzett munkájáért.
18	Értelmezi a társadalomban megjelenő gyakori betegségekről készült kimutatókat és a betegségek rizikófaktorait. Háromdimenziós anatómiai atlasz segítségével modellezi az emberi test felépítését.	Ismeri a társadalom leggyakoribb népbetegségeit, azok rizikófaktorait, a társadalomban kialakult egészségkultúrát, az egészségmegőrzés módszereit. Ismeri a háztartások számára ajánlott házipatika összetételét. Ismeri az emberi test holisztikus egyensúlyát (testi, lelki, mentális területek).	Környezete számára mintát mutatva egészségtudatosan és környezettudatosan él. Törekszik saját maga és közvetlen környezete megóvására. Törekszik a saját testi, lelki és mentális egészségének megőrzésére.	Instrukciók alapján adatokat keres a társadalom egészségkultúrájáról, környezettudatos magatartásáról, és a népbetegségekről.

6.3 Szakirányú oktatás szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Értelmezi, és a gyakorlatban alkalmazza a gyermekvédelmi törvénnyel kapcsolatos jogszabályokat és szakirodalmat.	Ismeri a gyermekjólétre, gyermekvédelemre és kisgyermekellátásra vonatkozó jogszabályi és szakmai előírásokat, módszertani leveleket.	Érdeklődő, nyitott a szakmája iránt. Példát mutat az infokommunikációs eszközök bölcsődei ellátásban lehetséges alkalmazására. Törekszik arra, hogy információkat gyűjtsön arról, hogy a partner intézmények milyen mértékben veszik figyelembe működésük során a környezetvédelmet, fenntarthatósági szempontokat.	Önállóan képes a digitális térben tájékozódni és információt gyűjteni.
2	Tudatosan alakít olyan helyzeteket, választ olyan módszereket, amelyek lehetővé teszik a bölcsődei korosztály számára a megfelelő viselkedésminta, kommunikáció, együttműködés elsajátítását. Segíti a gyermeket konfliktusmegoldási készségek fejlődésében.	Ismeri a csoportdinamika, a társkapcsolatok fejlődésének jellemzőit. Tiszta van a konfliktuskezelési módszerekkel.	Modellnyújtó szerepében segítőkész, együttműködő. Kommunikációjával állandó értékrendet adó, érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes, elfogadó légkört teremt.	Tevékenységeiben következetes és szabálykövető.
3	Felismeri a kisgyermek fejlődési nehézségeit, adekvát nevelési-gondozási hátteret nyújt.	Ismeri a csecsemő- és kisgyermekellátás folyamatát, eszközeit és gyakorlatát.	Segítőkész, az együttműködést rendszerszemlélettel tervezi.	Felelős a gyermekek ellátásával összefüggő problémák megoldásáért saját hatáskörében. Betartja kompetenciájának határait.
4	Pontosan tájékozódik szakterületének sajátosságaiban, működési mechanizmusában.	Ismeri a család és a szociális rendszer működési mechanizmusát, ennek megfelelően végzi munkáját.	A családot rendszernek tekinti, ezért a gyermekeken kívül a szülőket is támogatja nevelői kompetenciáik erősítésében.	Felelős munkájának legeredményesebb módon történő elvégzéséért.

5	Alkalmazkodik a gyermekek különböző élethelyzetéhez. A gyermekek szociokulturális háttérét a kapcsolattartási formákon keresztül megismeri. Preventív és korrekatív segítséget nyújt a kisgyermekkorai családi élelciklus sajátosságainak és kríziseinek ismeretében.	A családpedagógia elmélete alapján átlátja a kisgyermeknevelő családi élelciklus sajátosságaihoz járó élethelyzeteket, javaslatot tesz az elmaradások korrigálására.	Figyel a gyermek egyéni fejlődési ütemére, amelyet fejlődési naplóban dokumentál.	Felelős a rábízott gyermekek életkorhoz igazodó fejlesztéséért.
6	Felismeri és értelmezi a csoportdinamikai jelenségeket. A gyermek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlődéséhez mintát és segítséget nyújt.	Ismeri Moréno elméletét, amely alapján feltérképezi a csoportok működését, szerkezetét és jellemzőit.	Tiszteletben tartja az egyének autonómiáját.	Felelős a gyermekek együttműködésének kialakításáért az eredményes munkavégzés érdekében.
7	Nevelési stílusával, kommunikációjával bizonyítja a családokkal fennálló nevelői partnerségét.	Ismeri a gyermekek fejlődéslélektani folyamatait, a Bölcsődei Alapprogram nevelési elveit. Tisztában van a hivatása szereplőirésével.	Motivált a szakmai tudásának folyamatos fejlesztésére. A nevelést tervszerű, tudatos tevékenységnek tekinti, és mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel gyakorolja, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.	Nevelői magatartásával a rábízott kisgyermekek önállóságát, pozitív énképét felelősen alakítja.
8	Szokásokat alakít ki a gyermekeknel gondozási tevékenységek közben.	Ismeri a gondozás-nevelés egységének elvét és a gondozás módszertani protokollját, és ez alapján végzi a gondozási tevékenységeket.	Önmaga modellszerepére is tekintettel betartja a munka- és balesetvédelmi előírásokat.	Felelős a Bölcsődei Alapprogram elveinek megfelelő, országosan egységes gondozási protokollok következetes betartásában.
9	Felismeri a gyermekek viselkedésének motivációit, és ennek figyelembevételével tervezi és szervezi a beavatkozási stratégiákat, gondozási	Ismeri a kisgyermek sajátosságait és alkalmazza a koragyermekkorai intervenció szemléletét.	Kooperatív a gyermek magatartási problémáinak megoldásában, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a szülőkkel, munka-	Felelős a segítőkész kapcsolat megteremtéséért.

	zási sorrendet.		társakkal, segítő szakemberekkel, szakmai partnerekkel.	
10	Összeállítja a szülőcsoport beszélgetési tematikáját a szakmai elvárásoknak megfelelően.	Ismeri azokat a pedagógiai adatforrásokat és a beszélgetésvezetési módszereket, amelyek a családok nevelési ismereteinek gazdagítására alkalmasak.	Motivált tudásának és digitális képességeinek fejlesztésére.	Kötelezőnek tartja a szakmai nevelési elvek figyelembevételét és megosztását a családokkal.
11	A gyermek fejlődését fejlődési naplójában dokumentálja és elemzi.	Ismeri a tematikus kisgyermekmegfigyelés módszerét és szempontjait.	Elhivatott a gyermekreális, objektív értékelése iránt.	Felelősséget érez a gyermek életkorának és egyéni sajátosságainak megfelelő fejlettségéért.
12	Munkája során segíti a kisgyermek fiziológiai és szociális fejlődését. Saját kisgyermeknevelő rendszerben elégti ki a kisgyermek alapvető szükségleteit.	Maslow szükséglet-elmélete alapján ismeri a gyermekek verbális és nonverbális jelzéseit.	Hivatástudattal végzi a gyermekek jelzéseit értelmezve a gondozási, nevelési feladatokat.	Felelős a gyermekek egészséges fiziológiai és szociális fejlődéséért.
13	Képes a családokkal szimmetrikus, nevelőpartneri kapcsolatot ápolni.	A családközpontú nevelés gyakorlatát ismeri.	Tájékoztatási kötelezettségére a hitelesség és tapintat jellemző.	Felelősséget érez az objektív, tudatos megfigyelésekkel alátámasztott tájékoztatásra.
14	Szakmai tevékenységét, elképzeléseit, eredményeit bemutatja, valamint párbeszédet folytat szakmai közösségével, a társszakmák képviselőivel, szakértőkkel. Szakmai álláspontját érvekkel alátámasztva képviseli vitahelyzetben, együttműködéssorán képes a konfliktuskezelésre.	Ismeri a munkakörével járó kötelezettségeket.	A gyermekek érdekeit, ellátását szem előtt tartva toleráns. Rugalmas és konszenzuskereső a gyermekekkel kapcsolatos váratlan helyzetek megoldásában.	A munkaköri leírásában megfogalmazott utasításokat elfogadja, végrehajtja. Munkáját pontosan, szorgalommal, figyelmének megosztásával végzi a munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi feladatok ellátása mellett.
15	A gyermekekről való gondoskodás során alkalmazza az	Ismeri a koragyermekkorai fejlődéssel, ne-	Konstruktív a gyermek ismeretén alapuló differenciált	Felelős a gondozás-nevelés összhangjának érvé-

	egyéni bánásmód elvét, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítését.	veléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.	fejlesztésben.	nyesítéséért.
16	Csoportjában a beteg kisgyermek tüneteit felismeri, lázat csillapít.	Egészségügyi alapismeretei biztosak a beteg gyermek ápolása körüli teendőkről.	Magatartására a tapintat és a kooperativitás jellemző. Ismeri a veszélyes hulladék kezelésének módját, szabályait.	Vezetőjével, szülővel való egyeztetés alapján dönt a tüneti kezelésről.
17	A csoportjában lévő gyermekek személyiségét, szükségletét tiszteletben tartva tudatosan tervezi, szervezi a kisgyermek adaptációját, napirendjét.	Megfelelő tárgyi és módszertani tudással rendelkezik.	Nyitott ismereteinek bővítésére.	Felelős a rábízott gyermekek érzelmi, értelmi, szociális fejlődéséért.
18	Egyénre szabottan, a bölcsődei korosztály szükségleteihez, képességeihez illeszkedve, valamint pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretei alapján meghatározza a megfelelő nevelési célokat, tartalmakat, folyamatokat. Mindezek alapján nevelési tervet készít.	Alkalmazói szinten ismeri a kisgyermeknevelő tevékenységét szabályozó dokumentumokat. (Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja, módszertani levelek, az intézmény szakmai programja).	A munkáját kevés hibával végzi. Fogalomhasználata pontos, adekvát. Toleráns és együttműködő vezetőjével, munkatársaival és a gyermekek szüleivel. Kommunikációja kongruens.	Differenciált szakmai ismereteit alkalmazza a kisgyermek-ellátás területén, munkája eredményét elemzi, és ha szükséges, korrigálja. Munkáját az etikai elvárások mentén felelősséggel végzi.

7. Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

7.1 Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatásban való részvétele alapján bocsátható.

7.2 Írásbeli vizsga

7.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: **A segítő foglalkozás alapismeretei**

7.2.2 A vizsgatevékenység leírása

Az írásbeli vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- szakmai személyiségfejlesztés (kommunikációs készségfejlesztés, viselkedéskultúra, reális énkép, konfliktuskezelés)
- általános pszichológiai, fejlődéslélektani és szociálpszichológiai ismeretek
- szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátórendszer
- egészségügyi alapismeretek (az emberi test, népegészségtani, gyógyszeres alapismeretek, egészségkultúra, környezetvédelem)
- elsősegélynyújtási alapismeretek
- társadalomismeret (társadalomismeret alapjai, demográfiai és népesedési alapismeretek, az emberi szükségletek rendszere, a mai magyar társadalom, család és háztartás)
- szociális ismeretek (humán szolgáltatások, szociális ellátórendszer és intézményei, szociális gondoskodás).

Az írásbeli vizsga egy feleletválasztós és feleletalkotós tesztsor (tesztlap), amely tartalmazza 30 kérdést az alábbi feladattípusokból (feladattípusonként 5-5 feladat):

- Egyszerű feleletválasztás (A tesztkérdésekben egy egyszerűen megfogalmazott kérdéshez négy válasz tartozik, melyek közül ki kell választani a legmegfelelőbbnek tartott választ, illetve annak betűjelét.)
- Asszociáció (Fogalmak és állítások találhatók, amelyek között ki kell találni a logikai kapcsolatot. Az állítások az egyik („A”), a másik („B”), illetve mindkét fogalomra („C”) vagy egyik fogalomra sem („D”) igazak.)
- Hibakereső egyszerű feleletválasztás (Négy meghatározás tartozik egy kérdéshez, melyek közül az egyik helytelen állítást tartalmaz, ennek a betűjelét kell bekarikázni.)
- Igaz-hamis egyszerű feleletválasztás (Öt egyszerűen megfogalmazott kérdéshez öt-öt darab válaszlehetőség tartozik, ezek közül meg kell határozni, hogy melyik válasz igaz és melyik hamis. A felsorolt állítások mögé „I” (igaz) vagy „H” (hamis) betűt kell írni.)
- Mondatkiegészítés (A mondatkiegészítés feladatban öt olyan mondat olvasható, melyeknek egy-egy szava helyett pontok állnak, és az egy-egy beillesztendő szó teszi szakmailag, tartalmilag értelmezhetővé a mondatokat.)
- Fogalom meghatározása (5 darab definíciót kifejtése)

7.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc

7.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 30%

7.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A javítás a feladatsorhoz rendelt értékelési útmutató alapján történik. Az egyes feladattípusok aránya és értékelése:

- szakmai személyiségfejlesztés (kommunikációs készségfejlesztés, viselkedéskultúra, reális énkép, konfliktuskezelés) 10%
- általános pszichológiai, fejlődéslélektani és szociálpszichológiai ismeretek 10%

- szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátórendszer 20%
- egészségügyi alapismeretek (az emberi test felépítése, népegészségtani, gyógyszeres alapismeretek, egészségkultúra, környezetvédelem) 20%
- elsősegélynyújtási alapismeretek 15%
- társadalomismeret (társadalomismeret alapjai, demográfiai és népesedési alapismeretek, az emberi szükségletek rendszere, a mai magyar társadalom, család és háztartás) 5%
- szociális ismeretek (humán szolgáltatások, szociális ellátórendszer és intézményei, szociális gondoskodás) 20%

7.2.5.1 Az értékelés százalékos formában történik.

7.2.5.2 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

7.3 Gyakorlati vizsga

7.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: **A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás tevékenységformái**

7.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A gyakorlati vizsgatevékenység két vizsgarészből áll.

- 1. vizsgarész: Portfólió:** A tanuló szóbeli előadással kísért prezentáció keretében bemutatja a személyes érdeklődését és motivációját az ágazat, valamint a szociális és gyermekvédelmi segítő szakmák iránt. A prezentációt előzetesen megküldi a vizsgát szervező intézmény számára, a vizsga előtt 10 nappal.
- 2. vizsgarész: Demonstráció:** Az ágazati alapoktatásban elsajátított szociális ágazati ismeretei alapján a szakképző intézmény által összeállított tevékenységlistából választva bemutatja a leírt feladat végrehajtását (demonstráció).

1. vizsgarész leírása: Portfólió

- Minimum 10, maximum 15 diából álló prezentáció elkészítése, melyet a tanuló a vizsga előtt 10 nappal lead az ágazati alapvizsgát szervező szakképző intézménynek.
- A tanuló a prezentációt a vizsga során személyesen, a vizsgabizottság előtt bemutatja, legfeljebb 20 percen belül. A vizsgabizottság, értékelése kialakításához a prezentáció bemutatása előtt feltett kérdésekre kapott válaszokat is értékeli, melyekre a tanuló legfeljebb 10 percen belül válaszol.

Elvárás, hogy fotódokumentáció, szkennelt dokumentum csak abban az esetben szerepeljen, ha az releváns és szükséges az előadás szempontjából. Nem a tanulóról készült fénykép, valamint személy(ek)et ábrázoló fotó, szerzői jog, szabadalom, védjegy alatt álló művek esetén a forrás, illetve hozzájárulás megjelölése szükséges.

A prezentáció elsődlegesen a tanulók személyes érdeklődését, attitűdjét, kommunikációs készségét, képességét hivatott bemutatni. A tanulónak a vizsgabizottsággal folytatott szakmai kommunikációja egészíti ki a gyakorlati vizsgatevékenységet.

2. vizsgarész leírása: Demonstráció

Az ágazati alapoktatásban elsajátított ápolás, gondozás, szabadidő-szervezés, foglalkoztatás, adminisztráció, elsősegélynyújtás és közegészségügyi tanulási eredmények alapján a tanuló, a szakképző intézmény által összeállított tevékenységlistából választva, bemutatja egy leírt feladat végrehajtását (demonstráció) tantermi körülmények között. A tevékenységlistának legalább 20 eleműnek kell lennie. Egy adott tevékenység legalább 2, legfel-

jebb 4 témakör ismereteit és képességeit tartalmazza.

7.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 50 perc (1. vizsgarész 30 perc, 2. vizsgarész 20 perc)

7.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 70%

A vizsgarészek aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül:

1. vizsgarész: 30%
2. vizsgarész: 70%

7.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

1. vizsgarész értékelési szempontjai: Portfólió

Értékelési szempontok:

- Szakmai tartalom minősége: szakszerűség, tényszerűség, tárgyyszerűség, érdeklődést keltő jelleg. Mértéktartóan saját tapasztalat/élmény/vélemény is helyet kap(hat) a szakmai tartalom kifejtésében. A prezentáció megfelelő, ha a tanuló a hozzászólásokra, kérdésekre tartalmi válaszokat ad, a tanuló reagálása minőségi. (50%)
- Előadói stílus: felkészültségével, alkalomhoz illő megjelenésével, magatartásával, előadásmódjával, érdeklődésével, kérdésekre adott válaszaival kifejezi a vizsgázó a bemutatott prezentáció tartalmával való azonosulását, előadása közben a szaknyelvet használja. (25%)
- Prezentáció/szemléltetés: a diaképek rendezettsége, funkcionalitása, a színek és betűméret megfelelősége, a verbális kommunikáció támogatja a prezentációt/szemléltetést; helyesírás, nyelvhelyesség, a prezentáció összképe, igényessége. (25%)

2. vizsgarész értékelési szempontjai: Demonstráció

Az alábbi szempontsor mentén szükséges megfigyelni és értékelní a gyakorlati munkavégzés szakszerűségét, minőségét, eredményességét:

- a munkaterület előkészítése, a munkavégzéshez való előkészületek és felkészülés minősége (15%);
- higiéniai szabályok betartása (15%);
- kivitelezés/megvalósítás módjának és ütemezésének megválasztása, szakszerű kivitelezése (20%);
- megismert szakmai protokoll betartása (15%);
- a kommunikáció formája, módja, minősége, a verbális és nonverbális kommunikáció összhangja (15%);
- odafigyelés, türelem, udvariasság, empátia (10%);
- kompetenciahatárok betartása (5%);
- a szükséges dokumentáció vezetése (5%).

7.3.5.1 Az értékelés százalékos formában történik.

7.3.5.2 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

7.4 Alapvizsgával betölthető munkakör FEOR száma

Ágazati alapoktató megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése	Alapvizsgával betölthető munkakör(ök), tevékenységek
Szociális	-	-	-

7.5 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

8.1 Szakma megnevezése: **Kisgyermekgondozó, -nevelő**

8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.2.1 A szakmai vizsga megkezdésének feltétele a portfólió elkészítése, valamint a vizsgaközpontnak történő leadása a szakmai vizsga megkezdése előtt legalább 10 nappal. A vizsgaközpont a portfólió leadására korábbi időpontot is meghatározhat.

8.2.2 Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése, az ágazati alapvizsga letétele.

8.2.3 Szakmához kötődő további sajátos követelmények: -

8.3 Központi interaktív vizsga

8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: **Kisgyermekgondozó, -nevelő szakmai ismeret**

8.3.2 A vizsgatevékenység leírása

Az interaktív vizsga 35 db kérdést tartalmazó tesztsor az alábbi feladattípusokból (feladattípusonként 5-5 feladat):

- Egyszerű feleletválasztás (A tesztkérdésekben egy egyszerűen megfogalmazott kérdéshez négy válasz tartozik, melyek közül ki kell választani a megfelelőnek tartott választ, illetve annak betűjelét) 5 darab kérdés,
  - Az egyszerű feleletválasztásos kérdéssor a gyermekjóléti és gyermekvédelmi kisgyermekellátásra vonatkozó jogszabályi és szakmai tanulási eredményeket méri.
- Asszociáció (Fogalmak és állítások között kell megtalálni a logikai kapcsolatot. Az állítás az egyik fogalomra, a másik fogalomra, illetve mindkét fogalomra, vagy egyik fogalomra sem vonatkozik) 5 darab feladat,
  - Az asszociációs kérdéssor a család, a családpedagógia, a csoportdinamika tanulási eredményeire fókuszál.
- Relációanalízis (A tesztkérdés helyes megválaszolásához gondosan el kell olvasni az összetett mondatot, amelynek az első része egy állítást tartalmaz, mely lehet igaz állítás, de lehet hamis is. A mondat második része pedig egy indoklást tartalmaz, mely ugyancsak lehet igaz és hamis. Mindezek figyelembevételével az összefüggés-elemző, illetve reláció-analízis típusú tesztkérdésekben öt kombináció adódik, melyeket meg kell találni és betűjelüket megadni) 5 darab feladat,
  - A relációanalízis kérdéssor a bölcsődei alapprogramra vonatkozó tanulási eredménye fókuszál.
- Hibakereső egyszerű feleletválasztás (Négy meghatározás tartozik egy kérdéshez, melyek közül az egyik helytelen állítást tartalmaz, ennek betűjelét kell megjelölni.) 5 darab kérdés,
  - A hibakereső kérdéssor a gondozás-nevelés módszertani protokollját érintő tanulási eredményekre fókuszál.
- Mondatkiegészítés (A mondatkiegészítés feladatban öt olyan mondat olvasható, melyeknek egy-egy szava helyett pontok állnak, és az ezek helyére - előre meghatározott értékkeszletből - választott szó teszi igazzá a mondatot.) 5 darab kiegészítendő mondat,

- A mondatkiegészítéssel feladatsorba beilleszti a koragyermekkori intervenció és koragyermekkori fejlődés kapcsán megszerzett ismereteit.
- Igaz-hamis (Egy-egy állítás, amelynél eldöntendő, hogy Igaz (I) vagy Hamis (H)) 5 darab feladat.
  - Az igaz-hamis eldöntendő feladat az egészségügyi vonatkozású tanulási eredményeket méri.
- Fogalomdefiníció:
  - A vizsgázó a szakterület teljes fogalomtárából kiválasztott 5 db fogalmat definiál oly módon, hogy előre meghatározott értékészletből kiválasztja a fogalomnak megfelelő definíciót.

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 120 perc

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20%

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A vizsgatevékenység leírásában szereplő tanulási eredményeket mérő témakörök-ből egybefüggő feladatsor készül, ahol a vizsgatevékenységen elérhető maximális pontszám az alábbiak szerint oszlik meg:

- Egyszerű feleletválasztásos kérdéssor: 10%
- Asszociációs kérdéssor: 10%
- Relációanalízis: 20%
- Hibakereső egyszerű feleletválasztás: 20%
- Mondatkiegészítés: 10%
- Igaz – hamis állítás: 10%
- Fogalomdefiníció: 20%

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerzhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: **Kisgyermekgondozó, -nevelő projektfeladat**

8.4.2 A vizsgatevékenység leírása:

A projektfeladat 2 vizsgarészből áll:

1. vizsgarész: Portfólió készítése egy kisgyermek fejlődéséről

2. vizsgarész: Napi gondozási, nevelési feladatok ellátása gyermekintézményben

1. Portfólió készítése egy kisgyermek fejlődéséről

Bölcsődében gondozott, nevelt kisgyermek fejlődésének tematikus megfigyelése és fejlődési naplójának elkészítése, az eredmények elemzése, értékelése, a prevencióra és korrekcióra történő javaslatok megfogalmazása.

A portfólió készítésének célja, hogy a vizsgázó bizonyítsa, megfelelő képességgel rendelkezik ahhoz, hogy egy gyermek fejlődésmenetét tanulmányozza, összefüggéseit átlássa, megoldási javaslatot tegyen, illetve a szakterülethez kapcsolódó szakkifejezéseket helyesen alkalmazni tudja. A portfóliót a „*kisgyermek megfigyelése*” módszertan alapján kell elkészíteni.

Tartalma: egy, a bölcsődei gyakorlat alatt kiválasztott kisgyermek anamnézisének bemutatása, jellemzése és fejlődésének értékelése, továbbá a vizsgázó javaslata a megfigyelt

gyermek fejlődésének támogatására. A személyiségi jogokat, az adatvédelem vonatkozó jogszabály előírásait betartja, ez alapján állítja össze a dokumentumot.

Szemponatok:

- Bölcsődei intézmény és gyermekcsoport bemutatása
- Kiválasztott gyermek szociokulturális háttere
- Anamnézis
- A család szerkezete
- A család nevelési stílusa, gondozási gyakorlata
- Nagymozgás
- Finommotorika
- Kognitív funkciók
- Szociális-érzelmi fejlettség
- Kommunikáció
- Játék
- Egyéni szokások
- Összegzés
- Javaslatok a gyermek fejlődésének támogatására
- Önreflexió

Javasolt formátum:

- Számítógépes szövegszerkesztő program alkalmazása
- Times New Roman betűtípus,
- 12-es betűméret, 1,5-es sortávolság, sorkizárt forma
- Margók: 2,5 cm
- Terjedelem: 7-10 oldal, amelynek nem része az előlap

A portfóliót a vizsgaközpont rendelkezésére kell bocsátani (digitális formában), amely értékeli a portfóliót a KKK-ban meghatározott értékelési szempontok alapján. A portfólió a szakmai vizsgán nem kerül bemutatásra. A felkészítést végző intézmény aláírásával kell igazolja, hogy a portfólióban megjelenő adatok, információk a vizsgára jelentkező által kerültek összegyűjtésre, illetve a vizsgára jelentkező készítette el a portfóliót.

2. Napi gondozási-nevelési feladatok ellátása gyermekintézményben

A vizsgázó a gyakorlati vizsgára kijelölt bölcsődei csoportban, vizsgabizottság előtt ad számot a tanultak alapján a gyermekekkel való egyéni bánásmódról, a bölcsődei gondozási-nevelési feladatokról, a megszerzett szakmai ismereteiről, szakmai készségeiről, képességeiről, személyes és társas kompetenciáiról. Fontos, hogy a csoportban a vizsgabizottság tagjai úgy helyezkedjenek el, hogy legkevésbé zavarják a gyermekek és a vizsgázó tevékenységét. Egy bölcsődei csoportban maximum 2 vizsgázó vizsgálhat.

A vizsgafeladat – tételekre bontva – egy időintervallumot (pl. 9:00 h – 10:00 h) és a gyermekek napirendjéhez igazodó gondozási-nevelési tevékenységeket határoz meg.

Az 1 órán belüli 30 perc felkészülési idő: a vizsgázó, az általa kihúzott tételben szereplő időintervallumban a gyermekcsoportban integrálódik a napi tevékenységekbe. A második 30 percben vizsgabizottság előtt folytatja a megkezdett, napirendbe illeszkedő tevékenységet. Például, ha 9-10 óra között van a gyermekcsoportban – ami a szabad játéktevékenység ideje –, akkor az első 30 percben kapcsolatot keres a gyerekekkel, ráhangolódik a csoport dinamikájára. A második 30 percben ténylegesen bekapcsolódik a gyerekek megkezdett játéktevékenységébe, ötleteivel, tanácsaival segíti a kreativitást, kérdéseivel a to-

vább gondolást. Alkotótevékenységet készít elő (rajzolás, ragasztás, papírtépés), és az érdeklődőknek (a részvétel önkéntes) támogatást nyújt a „művészeti tevékenységhez”.

Bölcseői napirend, vizsgaszituációk

- 7:30-8:00: Végezze el csoportjában a gondozási-nevelési feladatokat! Az érkező gyermekek bevétele, játéktevékenység.
- 8:00-8:30: Végezze el csoportjában a gondozási-nevelési feladatokat. Reggeliztetés: előkészítés, lebonyolítás, befejezés.
- 8:30-9:00: Végezze el csoportjában a gondozási-nevelési feladatokat. A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelő tevékenységek biztosítása. Utánzó- és szerepjátékok, Konstruálás. Alkotó tevékenységek (ragasztás – tészta, papír, termékek, festés – ujjal, ecsettel, nyomdázás, papírtépés, gyurmázás, egyéni ötletek). Mese, ének, mondóka.
- 9:00-9:30: Végezze el csoportjában a gondozási-nevelési feladatokat. Játék a szobában.
- Udvarra menetel előtti fürdőszobai tevékenység (pelenkaváltás, WC-használat).
  - vetkőztetés
  - öltöztetés
- 9:30-10:00: Végezze el csoportjában a gondozási-nevelési feladatokat. A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelő tevékenységek biztosítása. Udvari játék: (homokozás, nagymozgásos játékok, labda). Utánzó- és szerepjátékok. Konstruálás. Alkotó tevékenységek (ragasztás – tészta, papír, termékek, festés – ujjal, ecsettel, nyomdázás, papírtépés, gyurmázás, egyéni ötletek). Mese, ének, mondóka.
- 10:00-10:30: Végezze el csoportjában a gondozási nevelési feladatokat. Tízóraiztatás. A gyermekek önálló játéktevékenységének biztosítása.
- 10:30-11:00: Végezze el csoportjában a gondozási-nevelési feladatokat. A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelő tevékenységek biztosítása. Udvari játék: homokozás, nagymozgásos játékok, labda.
- 11:00-11:30: Végezze el csoportjában a gondozási-nevelési feladatokat. Udvari játék. Bejövetel, vetkőzés, átöltözés, fürdőszobai tevékenység (pelenkaváltás, WC használata), játék a szobában.
- 11:30-12:00: Végezze el csoportjában a gondozási-nevelési feladatokat.
  - Előkészítés ebédeltetéshez.
  - Ebédeltetés
  - Folyamatos fektetés

A vizsgázónak a vizsgatevékenysége előtt 30 perc felkészülési időt kell biztosítani, melyben az általa kihúzott tételben szereplő időintervallumban a gyermekcsoportban integrálódik a napi tevékenységekbe.

8.4.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

1. vizsgarész: Portfólió készítése egy kisgyermek fejlődéséről

A vizsgarész végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: a portfólió a szakmai vizsgán nem kerül bemutatásra.

2. vizsgarész: Napi gondozási-nevelési feladatok ellátása gyermekintézményben

A vizsgarész végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc/vizsgáló (ebből felkészülési idő: 30 perc)

8.4.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 80%

1. Portfólió készítése egy kisgyermek fejlődéséről

A vizsgarész aránya a vizsgatevékenységen belül: 30%

2. Napi gondozási-nevelési feladatok ellátása gyermekintézményben

A vizsgarész aránya a vizsgatevékenységen belül: 70%

8.4.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

1. vizsgarész: Portfólió készítése egy kisgyermek fejlődéséről

A vizsgarész értékelésének szempontjai:

Az értékelés százalékos formában történik.

Az összesített pontszám értékelésébe kerül:

- Az intézményt és a gyermek megismeréséhez alkalmazott módszereket bemutatja: 10%
- A megfigyelésének (érzelmi állapot, felnőttekhez való viszony, kisgyermeknevelővel való kapcsolat, más felnőttel való kapcsolat, gondozással kapcsolatos magatartás, mozgás, értelmi fejlődés, figyelem, érdeklődés, beszéd, társkapcsolat, szobatisztaság, egyéni megnyilvánulások) eredményeit értékeli: 60%
- A gyermek fejlődésére javaslatokat tesz, önreflexió: 30%

2. vizsgarész: Napi gondozási-nevelési feladatok ellátása gyermekintézményben

A vizsgarész értékelésének szempontjai:

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgafeladathoz rendelt értékelő lap értékelési szempontjai:

Szempont	Eredmény %	Kritériumok	
		Kitűnő	Nem elfogadható
Tudatosan alakít olyan helyzeteket, választ olyan módszereket, amelyek lehetővé teszik a bölcsődei korosztály számára a megfelelő viselkedés, kommunikáció, együttműködés, elsajátítását.	30%	Eredményesen kezeli a gyermekek között kialakult konfliktusokat. Támogatja a gyermekek egyéni és egymás közötti kommunikációját. Mintát nyújt.	A gyermekek között kialakult konfliktusok kezelésére nem megfelelő stratégiát választ. Nevelési stílusa autokrata.
Felismeri a kisgyermek fejlődési nehézségeit, adekvát nevelési-gondozási háttérrel nyújt.	40%	A gyermek fejlődését önmagához viszonyítja, kiválasztja a megfelelő eszközöket. Kommunikációja empátikus. A gyermekekről való gondoskodás során alkalmazza az egyéni bánásmód elvét, a gyermek pozitív önállósági törekvéseit, önértékelését erősíti.	Nem jól ítéli meg a gyermek fejlődési szükségletét. Kommunikációja bíráló, nem bátorítja tevékenységre a gyermeket. A gyermek önállóságra való törekvését gátolja, minősíti.

A gyermek társas- és érzelmi kompetenciáinak fejlődéséhez mintát és segítséget nyújt.	10%	A bölcsődei korosztály társkapcsolati formációit ismerve tervezi meg az együttműködés helyzetét.	Nem veszi figyelembe a spontán érés egyéni különbségeit.
A gyermekek viselkedésének, motivációinak figyelembevételével tervezi és szervezi a beavatkozási stratégiákat, gondozási sorrendet.	20%	A gyermek aznapi pszichikai és fizikai állapotát felismerve kezdeményez tevékenységet.	A gyermek jelzéseit nem érti, a tevékenységek nem illeszkednek a gyermek pszichikai állapotához.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

8.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: -

8.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek: A szakma képzési és kimeneti követelményeiben az 5. A szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek pontban felsorolt eszközök megléte.

8.7 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja és feltételei: -

8.8 A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi aránnyal kell beszámítani: Ágazati alapvizsga: 20%, Szakmai vizsga: 80%

8.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: -

9. A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

Jelen képzési és kimeneti követelmény alkalmazása a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 11.§ (4) bekezdése alapján a közzététel napjától kötelező.

Csák János

kultúráért és innovációért felelős miniszter nevében és megbízásából